

ЛІТЕРАТУРНА АНТРОПОЛОГІЯ

Викладач – Захарчук Ірина Василівна, докторка філологічних наук, професорка кафедри української літератури.

Курс – 3, семестр – 5.

Кількість кредитів – 3.

Анотація дисципліни

Антропологія літератури – сучасна галузь гуманітарного знання, яка нині активно розвивається на Заході. Після кризи теоретико-літературних парадигм, яку філологічна наука пережила в 90-х роках ХХ століття, саме антропологічна перспектива є однією з найбільш авторитетних. Тому сьогодні літературна антропологія претендує на ту саму нішу в гуманітаристиці, що раніше мета- і теорія літератури. Вона своєрідно підсумовує та враховує надбання багатьох суміжних гуманітарних наук, хоча разом з тим не пориває зі специфікою дослідження художньої літератури як мистецтва слова.

Мета курсу: ознайомити студентів із основами літературної антропології як однієї зі складових сучасної гуманітаристики у контексті європейського інтелектуального досвіду та освітніх практик.

Завдання курсу:

- аналіз провідних тенденцій сучасної гуманітаристики;
- ознайомлення з розвитком інтердисциплінарних дослідницьких моделей;
- активне застосування провідних західноєвропейських літературознавчих методологій щодо літературних текстів;
- вивчення художніх творів та ключових постатей українського літературного процесу, що найкраще демонструють антропологічні підходи.

У процесі вивчення курсу головна увага зосереджена на **набутті таких засадничих компетенцій:**

Загальні: Оволодіння науковими методами пізнання, здатність до виконання навчально-дослідної та/або науково-дослідної роботи та презентації її результатів, зокрема і в локальних аналітичних групах;

Здатність працювати з архівами, каталогами, добирати критичну та монографічно-дослідницьку літературу для розв'язання сформульованої навчально-наукової проблеми;

Психічна готовність до майбутньої професійної діяльності, професійна мотивованість, здатність до творчої самореалізації особистості та здобування фахових знань у тривалій перспективі; повага до різноманітності та мультикультурності

Фахові: Здатність до різних видів лінгвістичного, літературознавчого аналізу; володіння науковим інструментарієм в галузі теорії та історії літератури, колоніальної, міфологічної критики, компаративістики, рецептивної естетики й герменевтики.

Здатність до текстової, текстологічної, читацької, інтерпретаційної, дискурсивної, культурознавчої, мистецтвознавчої, психологічної тощо діяльності; здатність осмислювати культурологічну проблематику літературного твору.

Здатність брати участь у дискусіях на літературні теми; підтримувати контакти із письменниками, вченими; діагностувати рівень художніх смаків слухачів та відповідно корелювати складність коментарів, інтерпретацій; адаптувати складні дослідницькі теорії, тези до рівня реципієнтів; володіння основами риторики.

Здатність інтегрувати знання з інших, суміжних із філологією, галузей знань, застосовувати системний підхід для розв'язання науково та навчально-дослідних завдань, розроблення та реалізації комплексних проектів; здатність до критичного аналізу проблем на межі різних наук, мистецтв; синтезу нових складних ідей, зокрема у міждисциплінарних сферах.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- особливості становлення й формування літературної антропології як окремої дисципліни;
- інтердисциплінарну генеалогію антропології;
- головні тенденції в розвитку літературної антропології на сучасному етапі;
- праці провідних вітчизняних та зарубіжних дослідників.

вміти:

- сформувати цілісну картину про культурно-філософського підґрунтя антропології;
- засвоїти основи інтерпретації художнього тексту з антропологічних позицій;
- актуалізувати культурно-мистецькі контексти української літератури у проекції на антропологічні виміри;
- з'ясувати взаємовплив антропологічних підходів в системі гуманітарних наук.

Ел. пошта викладачки: z-a20500@ukr.net

Очні консультації: щопонеділка з 11 00 до 12-30.

Онлайн консультації: щовівторка з 11 00 до 12-30